

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Europa w przebudowie. Lokalne siły, mobilne trendy, globalne dyskursy

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Etnologia Specjalność - Jednostka organizacyjna Wydział Antropologii i Kulturoznawstwa Poziom studiów studia pierwszego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2024/25 Kod zajęć 20ETNS.12N.14811.24 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Fakultatywny Blok zajęciowy Przedmioty nieprzypisane
Koordynator zajęć	Agnieszka Chwieduk	
Prowadzący zajęcia	Agnieszka Chwieduk	
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Konwersatorium: 30, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Przekazanie podstawowej wiedzy na temat antropologicznych sposobów badania społeczności w Europie: koncepcja badań nad lokalnością
C2	Przekazanie podstawowej wiedzy na temat specyfiki społeczności europejskich - współczesne tożsamościowe zróżnicowania ludności kontynentu
C3	Przekazanie podstawowej wiedzy na temat dominujących dyskursów politycznych w ramach projektu UE

Wymagania wstępne

Brak

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	posiada specjalistyczną wiedzę, właściwą dla podejścia antropologicznego, z zakresu procesów tożsamościowych zachodzących we współczesnej Europie	ETN_K1_W02, ETN_K1_W04, ETN_K1_W09	Esej, Wypowiedź ustna
W2	posiada podstawową znajomość dyskursów politycznych kształtujących realia europejskie	ETN_K1_W02, ETN_K1_W04, ETN_K1_W10	Esej, Wypowiedź ustna
W3	zna podstawowe pojęcia (terminy) dotyczące politycznego projektu, jakim jest Unia Europejska	ETN_K1_W02, ETN_K1_W09	Esej, Wypowiedź ustna
W4	zna i rozumie specyfikę badań antropologicznych nad europejską lokalnością	ETN_K1_W02, ETN_K1_W09	Esej, Wypowiedź ustna
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi adekwatnie zastosować właściwe kryteria klasyfikacji w ocenie współczesnych procesów identyfikacyjnych przebiegających w Europie	ETN_K1_U06	Wypowiedź ustna
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	adekwatnie i w zgodzie z wiedzą i etyką antropologiczną stosuje postawę relatywizującą wobec mechanizmów kształtowania współczesnych tożsamości w Europie	ETN_K1_K01, ETN_K1_K07, ETN_K1_K10	Esej, Wypowiedź ustna

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Społeczności europejskie czy społeczności w Europie – kwestia pojęcia, wyróżników, sedentaryzmu/lokalności, mobilności i dyskursów	W1, W2, W3, W4, U1, K1	Konwersatorium
2.	Etniczne identyfikacje w Europie i zakres ich oddziaływania	W1, U1, K1	Konwersatorium
3.	Identyfikacje tożsamościowe w Europie i zakres ich oddziaływania	W1, W2, U1, K1	Konwersatorium
4.	Dyskursy tożsamościowe i polityczne w Europie i zakres ich oddziaływania	W2, U1, K1	Konwersatorium
5.	Projekt UE i jego znaczenie w konstruowaniu identyfikacji europejskiej	W1, W3, U1, K1	Konwersatorium
6.	Koncepcja badań nad lokalnością w Europie – w poszukiwaniu antropologicznej specyfiki – „lista top case studies”	W1, W2, W4, U1, K1	Konwersatorium

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Konwersatorium	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny, Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda analizy przypadków

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Konwersatorium	I. Warunki zaliczenia zajęć: 1.1 REGULARNE UCZESTNICTWO W ZAJĘCIACH: dopuszcza się 2 nieusprawiedliwione nieobecności (bez względu na przyczynę); przekroczenie tego progu skutkuje odrobieniem treści zajęć (w tym znajomości literatury przedmiotu) na dyżurze prowadzącej, po wcześniejszym uzgodnieniu z nią terminu spotkania; opuszczenie 6 zajęć i więcej uniemożliwia ich zaliczenie; osoby ze stwierdzoną niepełnosprawnością lub dotknięte depresją, proszone są o kontakt z prowadzącą po pierwszych zajęciach; 1.2 AKTYWNY UDZIAŁ W CZĘŚCI DYSKUSYJNEJ ZAJĘĆ: znajomość tekstów dedykowanych do poszczególnych zagadnień prezentowanych i dyskutowanych na wykładzie oraz zaangażowanie w dyskusję; spełnienie tych warunków w znaczący sposób umożliwia podwyższenie oceny końcowej za egzamin; 1.3 PRZYGOTOWANIE ESEJU (FORMA EGZAMINU): polega na indywidualnym opracowaniu oryginalnego i autorskiego tekstu na jeden z podanych tematów. Ich lista oraz wymogi dotyczące struktury i edycji tekstu zostaną przekazane podczas pierwszych zajęć kursu. II. Kryteria i skala oceny końcowej Na ocenę końcową składa się nota za tekst, nota za aktywność w czasie zajęć z uwzględnieniem poniższych kryteriów: • bardzo dobry (bdb; 5,0): znakomita znajomość treści wykładów i literatury przedmiotu właściwie ujęta w tekście, oryginalne podejście do tematu, adekwatne zastosowanie naukowego słownictwa, logiczne formułowanie wniosków, unikanie potocznych spekulacji na rzecz samodzielnych i interesujących przemyśleń, wysoka umiejętność krytycznej analizy omawianych zjawisk połączona z umiejętnością relatywizowania, wysoka znajomość warsztatu pisarskiego i edycji tekstu, znaczące zaangażowanie w dyskusję na zajęciach; • dobry plus (db plus; 4,5): znajomość treści wykładów i literatury przedmiotu właściwie ujęta w tekście, adekwatne zastosowanie naukowego słownictwa, logiczne formułowanie wniosków, unikanie potocznych spekulacji na rzecz samodzielnych i interesujących przemyśleń, umiejętność krytycznej analizy omawianych zjawisk połączona z umiejętnością relatywizowania, wysoka znajomość warsztatu pisarskiego (drobne uchybienia) i edycji tekstu (drobne uchybienia), zaangażowanie w dyskusję na zajęciach; • dobry (db; 4,0): nieliczne uchybienia w ujęciu treści wykładów i literatury przedmiotu w analizowanym temacie, adekwatne zastosowanie naukowego słownictwa, logiczne formułowanie wniosków, nieliczne potoczne spekulacje w ramach samodzielnych przemyśleń, umiejętność krytycznej analizy omawianych zjawisk, uchybienia w warsztacie pisarskim i edycji tekstu (drobne uchybienia), zadowalające zaangażowanie w dyskusję na zajęciach; • dostateczny plus (+dst; 3,5): nieliczne, ale znaczące uchybienia w ujęciu treści wykładów i literatury przedmiotu w analizowanym temacie, uchybienia w adekwatnym zastosowaniu naukowego słownictwa i logicznym formułowaniu wniosków, nieliczne potoczne spekulacje w ramach samodzielnych przemyśleń, umiejętność krytycznej analizy omawianych zjawisk, uchybienia w warsztacie pisarskim i edycji tekstu, zaangażowanie w dyskusję na zajęciach; • dostateczny (dst; 3,0): znaczące uchybienia w ujęciu treści wykładów i literatury przedmiotu w analizowanym temacie, znaczące uchybienia w adekwatnym zastosowaniu naukowego słownictwa i logicznym formułowaniu wniosków, znaczące potoczne spekulacje w ramach samodzielnych przemyśleń, umiejętność krytycznej analizy omawianych zjawisk, znaczące uchybienia w warsztacie pisarskim i edycji tekstu, zaangażowanie w dyskusję na zajęciach; • niedostateczny (ndst; 2,0): znaczące i liczne uchybienia w ujęciu treści wykładów i literatury przedmiotu w analizowanym temacie, znaczące trudności w adekwatnym zastosowaniu naukowego słownictwa i logicznym formułowaniu wniosków, wysoka potoczność przekazu, brak samodzielnych przemyśleń i umiejętność krytycznej analizy omawianych zjawisk, znaczące uchybienia w warsztacie pisarskim i edycji tekstu, brak zaangażowania w dyskusję na zajęciach.

Literatura

Obowiązkowa

1. Z poniżej listy literatury obowiązkowej teksty konieczne do pracy podczas kursu, zostaną wskazane przez prowadzącą na pierwszych zajęciach. Pozostałe publikacje, równie ważne, zostały ujęte w sylabusie z myślą o studentkach i studentach szczególnie zainteresowanych tematyką zajęć.
2. Aiello, G. to arouse popular appeal for its causes?
3. Aiello, G. (2007, September). The appearance of diversity: Visual design and the public communication of EU identity. In *European Union Identity* (pp. 145-182). Nomos Verlagsgesellschaft mbH & Co. KG.
4. Buchowski, M. (2004). Hierarchies of knowledge in Central-Eastern European anthropology. *Anthropology of East Europe Review*, 22(2), 5-14.
5. Cederman, L. E. (Ed.). (2001). *Constructing Europe's identity: the external dimension*. Lynne Rienner Publishers.
6. Cervinkova, H. (2012). Postcolonialism, postsocialism and the anthropology of east-central Europe. *Journal of Postcolonial Writing*, 48(2), 155-163.
7. Chwieduk, A. (2018). Rumuński sposób na Europę: antropologiczne studium społeczności lokalnej z Săpânța. Instytut im. Oskara Kolberga.
8. Cole, J. W. (1977). Anthropology comes part-way home: Community studies in Europe. *Annual review of Anthropology*, 6, 349-378.
9. Duchesne, S., & Frogner, A. P. (1995). Is there a European identity?. *Public opinion and internationalized governance*, 2, 193-226.
10. Eriksen, T. H. (2019). What is European about European anthropology?. *Anuac*, 8(2), 213-224.
11. Herzfeld, M. (1987). *Anthropology through the looking-glass: critical ethnography in the margins of Europe*. Cambridge University Press.
12. Koch, I. (2018). Towards an anthropology of global inequalities and their local manifestations: social anthropology in 2017. *Social Anthropology/Anthropologie Sociale*, 26(2), 253-268.
13. Kohli, M. (2000). The battlegrounds of European identity. *European societies*, 2(2), 113-137. Zob. też: Martin Kohli (2000) THE BATTLEGROUND OF EUROPEAN IDENTITY, *European Societies*, 2:2, 113-137, DOI: 10.1080/146166200412037.
14. Kockel, U., Craith, M. N., & Frykman, J. (Eds.). (2015). *A Companion to the Anthropology of Europe*. John Wiley & Sons. (I część)
15. Kulpa, R., & Mizielińska, J. (Eds.). (2016). *De-centring western sexualities: Central and Eastern European perspectives*. Routledge.
16. Lähdesmäki T. (2012) Rhetoric of unity and cultural diversity in the making of European cultural identity, *International Journal of Cultural Policy*, 18:1, 59-75, DOI: 10.1080/10286632.2011.561335
17. Panagakos, A. (2003). Downloading new identities: Ethnicity, technology, and media in the global Greek village. *Identities: Global studies in culture and power*, 10(2), 201-219.
18. Pine, F. T., Kaneff, D., & Haukanes, I. (2004). *Memory, Politics and Religion: The Past Meets the Present in Europe* (Halle Studies in the Anthropology of Eurasia). Lit Verlag.
19. Risse, T. (2005) Neofunctionalism, European identity, and the puzzles of European integration, *Journal of European Public Policy*, 12:2, 291-309, DOI: 10.1080/13501760500044033
20. Sassatelli, M. (2002). Imagined Europe: The shaping of a European cultural identity through EU cultural policy. *European journal of social theory*, 5(4), 435-451.
21. Shore, C., Goddard, V. A., & Llobera, J. R. (Eds.). (2021). *The anthropology of Europe: identities and boundaries in conflict*. Routledge.
22. Shore, C. (2013). *Building Europe: The cultural politics of European integration*. Routledge.
23. Shore, C. (1993). Inventing the 'people's Europe': critical approaches to European community 'cultural policy'. *Man*, 779-800.
24. Shore, C., & Abélès, M. (2004). Debating the European Union: An Interview with Cris Shore and Marc Abélès. *Anthropology Today*, 10-14.
25. Shore, C. (2006). 'In uno plures' (?) EU Cultural Policy and the Governance of Europe. *Cultural Analysis*, 5(2006), 7-26.
26. Skalník, P., & Šavelková, L. (2009). Political anthropology of the postcommunist Czech Republic: Local-national and rural-urban scenes. *Postsocialist Europe. Anthropological perspectives from home*, 227-251.
27. Stolcke, V. (1995). Talking culture: new boundaries, new rhetorics of exclusion in Europe. *Current anthropology*, 36(1), 1-24.

Dodatkowa

1. Halpern, J. M., & Kideckel, D. A. (1983). Anthropology of Eastern Europe. *Annual Review of Anthropology*, 377-402.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Konwersatorium	30
Czytanie wskazanej literatury	25
Przygotowanie pracy pisemnej	35
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
ETN_K1_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do uczenia się i rozpoznawania zróżnicowania kulturowego świata
ETN_K1_K07	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wnikliwej i krytycznej refleksji nad pluralizmem kulturowym, religijnym i aksjologicznym
ETN_K1_K10	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do obserwacji i identyfikacji złożonych problemów moralnych, politycznych i społecznych współczesności samodzielnie i we współpracy z ekspertami
ETN_K1_U06	Absolwent/ka potrafi formułować tezy, opinie i wnioski z wykorzystaniem poglądów innych autorów rzeczowo je argumentując
ETN_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu zaawansowanym terminologię właściwą dla etnologii i antropologii kulturowej
ETN_K1_W04	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu zaawansowanym specyfikę poszczególnych obszarów etnologii/antropologii kulturowej
ETN_K1_W09	Absolwent/ka zna i rozumie kompleksowość natury języka, kultury i społeczeństwa oraz ich złożoność i historyczną zmienność w ich związkach z cywilizacyjnymi problemami współczesności
ETN_K1_W10	Absolwent/ka zna i rozumie znaczenie i funkcje zróżnicowanych instytucji kultury we współczesnym życiu społecznym w wymiarze: kulturowym, społecznym, etycznym i ekonomicznym